

Cuprins

Capitolul I. Noțiuni introductive despre drept.....	1
<i>Secțiunea 1. Originea dreptului. Evoluție istorică.....</i>	<i>1</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Importanța și necesitatea studierii dreptului .....</i>	<i>8</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Rolul științelor juridice în sistemul științelor sociale.....</i>	<i>9</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Sistemul științelor juridice.....</i>	<i>10</i>
<i>Secțiunea a 5-a. Concluzii.....</i>	<i>14</i>
<i>Secțiunea a 6-a. Întrebări/Subiecte.....</i>	<i>15</i>
Capitolul II. Conceptul și definiția dreptului.....	16
<i>Secțiunea 1. Conceptul de drept și accepțiunile noțiunii .....</i>	<i>16</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Definirea dreptului.....</i>	<i>18</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Dimensiunea socială a dreptului.....</i>	<i>20</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Tipologia dreptului și sistemul de drept.....</i>	<i>21</i>
<i>Secțiunea a 5-a. Tipologia dreptului Uniunii Europene.....</i>	<i>27</i>
<i>Secțiunea a 6-a. Diviziunea dreptului în drept public și drept privat.....</i>	<i>28</i>
<i>Secțiunea a 7-a. Factorii de configurare a dreptului.....</i>	<i>29</i>
§1. Mediul natural.....	29
§2. Cadrul social-politic și ideologic.....	30
§3. Factorul uman.....	31
§4. Religia, morala și drepturile omului	32
<i>Secțiunea a 8-a. Concluzii.....</i>	<i>34</i>
<i>Secțiunea a 9-a. Întrebări/Subiecte.....</i>	<i>34</i>

Capitolul III. Principalele caracteristici ale dreptului. Metode specifice de cercetare a dreptului. Funcțiile dreptului.....	35
<i>Secțiunea 1. Principalele caracteristici ale dreptului.....</i>	<i>35</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Metodele cercetării științifice a dreptului.....</i>	<i>36</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Funcțiile dreptului.....</i>	<i>37</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Concluzii.....</i>	<i>40</i>
<i>Secțiunea a 5-a. Întrebări/Subiecte.....</i>	<i>40</i>
Capitolul IV. Dreptul și statul.....	42
<i>Secțiunea 1. Noțiunea de „stat”. Scurt istoric.....</i>	<i>42</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Sensurile termenului „stat” și definiția statului.....</i>	<i>43</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Elementele statului.....</i>	<i>44</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Puterea de stat. Exercițare și trăsături definitorii.....</i>	<i>46</i>
§1. Exercițarea puterii de stat. Separația puterilor.....	46
§2. Trăsăturile puterii de stat.....	47
<i>Secțiunea a 5-a. Organele statului.....</i>	<i>48</i>
<i>Secțiunea a 6-a. Forma statului.....</i>	<i>48</i>
§1. Statul unitar (simplu).....	49
§2. Uniunile de state.....	49
<i>Secțiunea a 7-a. Considerații privind statul de drept. Trăsături.....</i>	<i>51</i>
<i>Secțiunea a 8-a. Separația puterilor în stat.....</i>	<i>52</i>
<i>Secțiunea a 9-a. Legătura dintre stat și drept în lumina unor teorii juridice.....</i>	<i>53</i>
<i>Secțiunea a 10-a. Concluzii.....</i>	<i>55</i>
<i>Secțiunea a 11-a. Întrebări/Subiecte.....</i>	<i>56</i>
Capitolul V. Principiile generale ale dreptului.....	57
<i>Secțiunea 1. Considerații introductive.....</i>	<i>57</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Clasificări ale principiilor dreptului.....</i>	<i>62</i>

<i>Secțiunea a 3-a. Delimitarea principiilor generale ale dreptului.....</i>	64
<i>Secțiunea a 4-a. Scurtă prezentare a unor principii generale ale dreptului.....</i>	68
<i>Secțiunea a 5-a. Concluzii.....</i>	71
<i>Secțiunea a 6-a. Întrebări/Subiecte.....</i>	71
Capitolul VI. Dreptul în sistemul reglementărilor sociale.....	72
<i>Secțiunea 1. Dreptul și morala.....</i>	72
<i>Secțiunea a 2-a. Uzanțele.....</i>	74
<i>Secțiunea a 3-a. Concluzii.....</i>	75
<i>Secțiunea a 4-a. Întrebări/Subiecte.....</i>	75
Capitolul VII. Norma juridică.....	77
<i>Secțiunea 1. Noțiune .....</i>	77
<i>Secțiunea a 2-a. Caracterele normei juridice.....</i>	77
<i>Secțiunea a 3-a. Structura normei juridice.....</i>	79
§1. Structura internă a normei de drept	80
1.1. Ipoteza	80
1.2. Dispoziția	80
1.3. Sancțiunea	81
§2. Structura externă a normei de drept	82
<i>Secțiunea a 4-a. Clasificarea normei juridice. Criterii de clasificare.....</i>	83
<i>Secțiunea a 5-a. Acțiunea .....</i>	85
<i>normei juridice.....</i>	85
§1. Acțiunea normei juridice în timp.....	85
1.1. Neretroactivitatea legii	86
1.2. Ieșirea din vigoare a normei juridice.....	87
§2. Acțiunea normei juridice în spațiu.....	88
§3. Acțiunea normei juridice asupra persoanei.....	89
<i>Secțiunea a 6-a. Concluzii.....</i>	90
<i>Secțiunea a 7-a. Întrebări/Subiecte.....</i>	90

Capitolul VIII. Izvoarele dreptului.....	92
<i>Secțiunea 1. Clasificarea izvoarelor formale ale dreptului.....</i>	<i>92</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Legea.....</i>	<i>93</i>
§1. Scurtă privire asupra apariției legii în spațiul locuit de români.....	95
1.1. Izvoarele formale ale dreptului în epoca statului geto-dac centralizat.....	96
1.2. Izvoarele dreptului în Dacia romană.....	96
1.3. Izvoarele formale ale dreptului în formațiunile statale românești.....	98
<i>Secțiunea a 3-a. Cutuma.....</i>	<i>102</i>
§1. Clasificarea cutumelor.....	105
§2. Asemănări și deosebiri între lege și cutumă.....	105
§3. Avantajele legii față de cutumă.....	107
<i>Secțiunea a 4-a. Jurisprudența.....</i>	<i>108</i>
§1. Jurisprudența în sistemul de drept românesc	113
§2. Asemănări și deosebiri între jurisprudență și cutumă	123
<i>Secțiunea a 5-a. Doctrina.....</i>	<i>124</i>
<i>Secțiunea a 6-a. „Dreptul autonom”.....</i>	<i>128</i>
<i>Secțiunea a 7-a. Principalele izvoare formale ale dreptului internațional.....</i>	<i>129</i>
§1. Principalele trăsături ale izvoarelor dreptului internațional. Definiție.....	129
§2. Cutuma internațională.....	131
§3. Tratatul internațional.....	135
3.1. Introducere. Noțiune. Definiție.....	135
3.2. Observații esențiale. Trăsături.....	136
3.3. Denumirea tratatelor.....	136
3.4. Concordatul – tratatul încheiat de Vatican.....	138
3.5. Obiectul tratatului.....	138
3.6. Structura tratatului.....	139
<i>Secțiunea a 8-a. Concluzii.....</i>	<i>139</i>
<i>Secțiunea a 9-a. Întrebări/Subiecte.....</i>	<i>140</i>

Capitolul IX. Realizarea și aplicarea dreptului.....	141
<i>Secțiunea 1. Realizarea .....</i>	<i>141</i>
<i>dreptului. Noțiune și concept.....</i>	<i>141</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Modurile de realizare a dreptului.....</i>	<i>141</i>
§1. Respectarea prescripțiilor normelor juridice.....	141
§2. Aplicarea normei juridice de către organele de stat competente.....	142
<i>Secțiunea a 3-a. Fazele de aplicare a dreptului.....</i>	<i>143</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Concluzii.....</i>	<i>145</i>
<i>Secțiunea a 5-a. Întrebări/Subiecte.....</i>	<i>145</i>
Capitolul X. Interpretarea normelor juridice.....	147
<i>Secțiunea 1. Noțiuni introductive. Considerentele și scopurile interpretării normei juridice.....</i>	<i>147</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Formele interpretării normelor juridice.....</i>	<i>148</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Metodele interpretării normelor juridice.....</i>	<i>150</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Principiile de interpretare a normelor juridice.....</i>	<i>152</i>
<i>Secțiunea a 5-a. Concluzii.....</i>	<i>153</i>
<i>Secțiunea a 6-a. Întrebări/Subiecte.....</i>	<i>153</i>
Capitolul XI. Raportul juridic.....	154
<i>Secțiunea 1. Noțiune. Premisele raportului juridic.....</i>	<i>154</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Trăsăturile raportului juridic.....</i>	<i>155</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Structura raportului juridic: subiectele, conținutul și obiectul.....</i>	<i>158</i>
§1. Subiectele raportului juridic.....	158
§2. Conținutul raportului juridic	159
§3. Obiectul raportului juridic	161
<i>Secțiunea a 4-a. Faptul juridic.....</i>	<i>162</i>
<i>Secțiunea a 5-a. Concluzii.....</i>	<i>163</i>
<i>Secțiunea a 6-a. Întrebări/Subiecte.....</i>	<i>163</i>

Capitolul XII. Răspunderea juridică.....	165
<i>Secțiunea 1. Noțiune.....</i>	165
<i>Secțiunea a 2-a. Definiția și trăsăturile răspunderii juridice.....</i>	166
<i>Secțiunea a 3-a. Condițiile răspunderii juridice.....</i>	166
<i>Secțiunea a 4-a. Reguli care guvernează răspunderea juridică.....</i>	167
<i>Secțiunea a 5-a. Subiectele răspunderii juridice.....</i>	168
<i>Secțiunea a 6-a. Concluzii.....</i>	168
<i>Secțiunea a 7-a. Întrebări/Subiecte.....</i>	169
Capitolul XIII. Introducere în dreptul Uniunii Europene....	170
<i>Secțiunea 1. Considerații introductive.....</i>	170
<i>Secțiunea a 2-a. Obiectivele Uniunii Europene.....</i>	174
<i>Secțiunea a 3-a. Competențele și principiile Uniunii Europene.....</i>	174
<i>Secțiunea a 4-a. Instituțiile Uniunii Europene.....</i>	177
<i>Secțiunea a 5-a. Definiția dreptului Uniunii Europene.....</i>	179
<i>Secțiunea a 6-a. Izvoarele dreptului Uniunii Europene. Conceptul de <i>acquis</i> al Uniunii Europene.....</i>	180
§1. Conceptul de <i>acquis</i> al Uniunii Europene.....	180
§2. Clasificarea izvoarelor dreptului Uniunii Europene.....	181
§3. Izvoarele primare.....	184
§4. Izvoarele secundare.....	184
§5. Izvoarele terțiare	186
§6. Jurisprudența.....	186
<i>Secțiunea a 7-a. Despre Constituția Europei. Tratatul de la Lisabona.....</i>	187
§1. Despre Constituția Europei.....	187
§2. Tratatul de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene.....	189

<i>Secțiunea a 8-a. Raporturile dintre dreptul internațional, dreptul Uniunii Europene și dreptul intern</i>	192
<i>Secțiunea a 9-a. Concluzii</i>	195
<i>Secțiunea a 10-a. Întrebări/Subiecte</i>	195
Răspunsuri	198
Bibliografie selectivă	199